

В ТОРОНТІ ПОЧАЛИСЯ ТРІУМФАЛЬНІ ВІДВІДИНИ ПЕРВОІЄРАРХА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БЛАЖЕННІШОГО ІОСИФА; ВСІ УКРАЇНСЬКІ ВЛАДИКИ КАНАДИ І ЗСА ТА 50 000 ОСІБ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В УРОЧИСТІМ ПРИВІТАННІ КНЯЗЯ ЦЕРКВИ. ЄДНІСТЬ НАРОДУ І ПАТРІАРХАЛЬНЕ ЗАВЕРШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БУЛИ ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ВИСТУПІВ

Приїзд і привітання на лєтовіщі

Торонто (І.К.). — Усі українські католики Владика Канади і ЗСА із своїми Митрополитами Віпреев, Кир Максимом, Германюком та Віпреевцями Кир Амвросієм Сенишином на чолі, як також і яких 50,000 осіб з Канади і з ЗСА взяли участь в урочистому привітанні Первоієрарха Української Католицької Церкви і її патріархального Верховного Архиспископа Кардинала Йосифа Сліпго в Торонті упродовж трьох днів минулого кінця тижня. Свідомі українці в усіх організаціях, не завершеної Української Католицької Церкви, створення її патріархату були головною темою багатьох виступів у перших днях тріумфальних відвідин Первоієрарха Української Католицької Церкви в Новому Світі.

Від багатьох тисяч величезної української торонської громади не знала іншої теми, як заповіданий на п'ятницю 14 червня 1968 приїзд Первоієрарха Української Католицької Церкви, Верховного Архиспископа і Кардинала Йосифа Сліпго. Всі інші канадські і міжнародні події відійшли на задній план — подих революції у Франції, вбивство сенатора Роберта Кеннеді в Лос-Анджелесі, — виявлення, що саме тут, у Торонті, згодний бовинок д-р Мартін Лютер Кінг дістав канадський паспорт для своєї втечі за океан. Загалом радісне хвилювання росло в міру того, як із сусідніх З'єднаних Штатів почали надходити вістки про приїзд митрополита, невідомою страдальницькою вірою, Церкву і народ.

Але часу на організування цілої програми привітань Кардинала і на весь час його перебування в Канаді було дуже мало. Ініціативу й усю ідею приїзду Верховного Архиспископа до Канади подав був Едмонтон, коли-то Кир Ніл Саварин, який виступав вперше офіційно записав Верховного Архиспископа прибути на з'їзд Централі Українських Католицьких Організацій, передбачений на два останні дні червня і перший день липня цього року. Але ж тоді вже автоматично мусіла виринути думка: якщо Верховний Архиспископ радий полетити аж ген на північний-західний край Канади, то чи не можна просити Його — прибути передусім на 20-річчя Митрополії Української Католицької Церкви в Канаді, з відвідинами до всіх найбільших осередків скіплення канадських українців, почавши від Торонта? Відомо, що всі Владика звернулися з такими запитаннями до Первоієрарха Української Католицької Церкви, який дістав благословенство на таку подорож від Папи і записався прийняти.

Попереджені державні, провінційні й місцеві влади та правління Міжнародного лєтовіща у Торонті рішили приземлитись літак Його Блаженства біля т.зв. "Віайпін"-мосту ("вері імпортент" — дуже важливого), де приземлюються тільки літаки з найдостойнішими гостями, як королева Єлизавета, з виходом через міст на велику чудову площу і через неї — до люксового Адміністраційного будинку лєтовіща. Організатори збори планували найбільше зібрання громадян на неділю 16 червня, коли-то в год. 11 перед початком Верховний Архиспископ в сесуванні всіх Владик і духовенства відправити Архиспископа Літургію на величезній площі Всеукраїнської виставки — Бендшел, як теж на неділю, на концерті й поведінковому бенкеті. Йому навіть до дуже пропонувався масовий приїзд на лєтовіще. Треба було рахуватися також з тим, що п'ятниця — це робітничий день, — що не можна дозволити Його Блаженства на лєтовіщі після довгої тоїмної дороги та що й збереження ладів при багатотисячному зльоті народу на лєтовіщі вимагало б особливих заходів. Все ж, уже на півночі години перед прилетом літака прибули туди — головний вповідач, старший пластунок Великого Креста із своїм "штабом". Преев, Єпископ Ізидор Борейський із своїм секретарем о. Матвієм Берком, голова Єпархіяльної Централі українців католиків, він же голова Організаційного Комітету д-р М. Кушпет, "опікунок" представників преси ред. О. Тарнавський і інші. Прибувало щораз більше людей, представники установ і організацій із "зеленими" відзнаками в відзначенні від "чорнової" відзнаки журналістів і фотографів, духовників, пластунок, широка публіка. Між привітаннями видно було головного преевника УНСотсу Йосифа Лисогора з дружиною, Його заступника й керівника Канадської канцелярії УНСотсу Богдана Зорича, генерального секретаря Головної Ради НТШ і голову НТШ Канади проф. С. Вестипорха з дружиною, прибулого із Філадельфії гол. преевника "Поводіння" о. дек. М. Харину, голову Братства кол. воєнків 1 Української Лівій д-ра М. Малєвського, Президента АБН п. Яослава Стеця, Голову Об'єднаного К-ту українських організацій міста Нью-Йорку Р. Гуглевича і багато інших.

Музика "Ватурин" СУМА Відділу ім. Чупринки, грали марші. Установили пластунок, дівчата, група панночків у прегарних народних одягах, велика група духовників. На мості вишикувалися в шпалір 12 поставних юнаків з 28-го Королівського лєтунського кадетського корпусу, всі українці, під проводом Василя Т. Бєля. Якійсь старшина канадської митної сторожі запитав, як по-українськи титулюється Його Еміненцію: коли йому по-яснили, що український титул є "Його Блаженство", він сказав: "Дуже важливий" міст аж до мікрофону розстелюють червоний килим...

Іє Блаженство Верховний Архиспископ і Кардинал КИР ІОСИФ СЛІПГО в Торонті.

...група малих дітей з українського садочка продекларувала збірні привітальні вірші, — Таня Онисчук вручила від Ліги Українських Жінок розкішний колач на підносі з українською скатертю, — від Дівочої Академії Пречистої Діви Марії Лариса Вітик вручила Кардиналові пропам'ятну таблицю, дві її товаришки Марія Мисків і Ірка Білинська передали троянди, а мити Фрадішка, провінціалка СС Службівців із названої Академії вінгосила короткий привіт.

На прохання Преев, Ізидора Борейського, який закінчив чергу промовців, і після того, як Його Блаженство привітався з кількома знайомими йому громадянами, він відчитав по-українськи і те саме потім по-англійськи коротку промову, в якій висловив радість з приїзду свого приїзду до Канади. Верховний Архиспископ загадав Великого Митрополита Андрея, який поклав підвалити під Українську Католицьку Церкву в Канаді, виласлави до Канади першого Владика, спископа Никиту Будку, який потім в розказі мовчало помер на далекій півночі на засланні, Верховний Архиспископ передав привіт українцям Канади і З'єднаних Штатів Америки від рідної України та бажав їм єдності Української Церкви й українського народу. Він висловив вдячність канадському урядові за гостинність та благословив усіх. (Повний текст буде поданий згодом).

Поволі, під яскраві оплески маси кількох тисяч присутніх, Кардинал ішов до виходу, біля якого два колишні члени І Української Дивізії Істер Яремко від провінції Оутеріо, 5-річна Оленка Іванюк (внучка проф. С. Верги пороху) у товаристві 6-річного Ігоря Гробельського передали Кардиналові квіти, — група малих дітей з українського садочка продекларувала збірні привітальні вірші, — Таня Онисчук вручила від Ліги Українських Жінок розкішний колач на підносі з українською скатертю, — від Дівочої Академії Пречистої Діви Марії Лариса Вітик вручила Кардиналові пропам'ятну таблицю, дві її товаришки Марія Мисків і Ірка Білинська передали троянди, а мити Фрадішка, провінціалка СС Службівців із названої Академії вінгосила короткий привіт.

„ЦЕ МІЙ СВЯТИЙ ІЗ НЕБЕС, ЗІЙШОВ...“

(Репортаж із першого дня відвідин Верховного Архиспископа в Торонті)

Торонто, 14 червня, (Венон Снілик). — „Так, це справді величезна постать. Це мій святий із небес зійшов“, — з патосом промовила середнього віку жінка — канадійка, як виявилось опісля, адміністративний заступник керівника лєтовіща Малтон в Торонті, на якому в цей історичний день вступив вперше на Північно-Американський континент Іє Блаженство Кардинал Йосиф Сліпий, Верховний Архиспископ Української Католицької Церкви.

Майже три-тисячна маса захоплених і нєтерпеливо вичікуючих українців з різних частин Америки і Канади усталились трьома рядами по обох бортах променади, що сполучує лєтовіще із адміністративним будинком Малтону. Невеликий міст відділяв їх від довго очікуваного гостя, який причалити хотів тут, в цій великій метрополії південної Канади. Серед народу — всі українські спископи Канади — Віпреев, Митрополит Максім, Германюк, Преев, Ніл Саварин, Преев, Андрій Роборєцький, Преев, Михайло Руснак, десятки священників, сотки пластунок та СУМ-івської молоді, що шпаліром виступилися з довжипроменади, чільні діяти торонтської громади на чолі з д-ром М. Кушпетом та д-ром П. Бойком, монахині-сестри з ученицями шкільної групи дічат в народних одягах з п'ятьох земель України, які вітатимуть Кардинала хлібом і сіллю, СУМ-івська оркестра під кер. маєстра Кардаса, та тисячі мирян з усіх усього.

Вже від 12 год. голосники на лєтовіщі заповідають приїзд Іє Блаженства та скеровують людей до адміністративного будинку, площа якого прикрашена прапорами — сьогодні це й українськими — служили для привітів ВПІС (Вері Імпортант Персонс) — особливо достойних гостей. І ось на кілька хвилин перед 4-ою годиною з-поза променади до мосту появляється біла камелавка, патріарша шапка, що яскраво відбивається на чорній (подорожній) яскравій величезній Іє Блаженства Української Католицької Церкви. Його висока, струнка і, не заважаючи на вік, негнута постать появляється на горі — на тлі голубого неба і де-що на захід похилого сонця. Певним кроком ступав Верховний Архиспископ Йосиф, тільки легко торкаючись землі жезлом, що його держав в правій руці. Голубі очі тепло і радісно огортають масу народу, що вичікує внизу.

В асєті Преев, Ізидора Борейського, спископа торонтського, о. монсін'юра Василя Филєвича, о. монсін'юра Мирослава Малуєвського, особистого секретаря Іє Блаженства та о. Романа Даниляка. — Кардинал Йосиф поволі, маса-

Де Голль випустив на волю генерала Салана й 13 інших змовників

Париж. — 15 червня тут було випущено на свободу в'язниці генерала Салана, керівника підпільної терористичної організації, яка змалася проти уряду Де Голля, за збереження Альжиру при Франції. Крім нього, звільнено з в'язниці полковника Антуана Аргу та 12 інших представників терористичної організації, котра називала себе Секретною Армією і знищила багато альжирців, французьких офіцерів та офіційних представників. Усіх їх було звільнено на наказ Де Голля. Шістьоро із звільнених брали участь у трьох замаху на життя президента Де Голля: в 1961 р., коли генерал Салан керував тією терористичною організацією. І в 1962 і 1963 роках, коли він уже був ув'язнений. Звільнення відбулось у зв'язку з підготовкою французького уряду до виборів, що відбуваються в наступні тижні. Президент Де Голль та інші члени його уряду проводять передвиборчу кампанію під гаслом переїзти над диктаторськими комуністами — за консолідацію всіх патріотичних сил Франції. Прем'єр Жорж Помпиду виступив із закликом до всіх, хто був в опозиції до генерала Шарля де Голля в спр. Альжиру, щоб вони тепер об'єднались довкола уряду. Звільнений з в'язниці генерал Салан і надалі є героєм в очах майже одного мільйона французів, які колись жили в Альжирі й багато з них там і народились. Вважають, що президент Де Голль, звільнивши ген. Салана, таким чином подякував французькій армії за підтримку, яку вона подала урядові два тижні тому, під час найбільших загорювань у Франції, коли багато студентів та комуністів зводили білки на вулицях Парижу й інших великих французьких міст, знищуючи тимчасові прапорці й настільні чорнобілі. Ген. Салан має тепер 69 років. Він був головнокомандувачем французьких військ у Альжирі в 1958-60 роках і виступав проти надання Альжирів права на державну незалежність. Ген. Салана було засуджено на довічне в'язницю, хоча він не був завжди проти політики ген. Де Голля: кардинальне розходження між ним і Де Голлем виникло тільки в питанні Альжиру. Ген. Салан повідомив, що він опублікує свої спогади.

Чотири народності в СРСР можуть повертатись додому з примусового переселення

Москва. — За рішенням совєтського уряду, представники чотирьох національних меншин, усі мусульмансько-єврейського походження, виселені з Сталіна з рідних місць, можуть повертатись тепер додому. Мотивуючи примусове виселення турків, курдів, гемишів — вірменських мусульман, та азербайджанців „безпекою совєтського кордону“, Сталін примусово виселив їх у 1948 р. з прикордоння Грузинської ССР з Туреччиною в совєтську Центральну Азію. Вже понад 10 років ці народності були репатріювані, однак, їм досі не дозволяло повернутись у рідні сторони. В указі Верховної Ради СРСР сказано, що репатріювані національні меншини мають такі ж самі права, що й інші народи — узбеки й казахи, які були репатріювані ще раніше.

Конгрес зменшить на одну третю допомогу закордонові

Вашингтон. — В конгресових колах передбачають, що Конгрес цього року зменшить на одну третю запропоновану Урядом президента Джансона суму 2.9 більйона дол. на допомогу закордонним державам. Демократичні конгресмени гадають, що Конгрес в цілому відкине цього року видатки на допомогу закордонові. Причина цього така, що Конгрес має зменшити бюджет на 6 більйонів дол. у зв'язку з тим, що погодився він на збільшення на 10 відсотків прибуткових податків. Представники Уряду заявляють, що не можна значно зменшувати видатків на допомогу закордонові, бо новий президент, чи він буде демократом чи республіканцем, потребуватиме фондів на те, щоб допомогти деяким державам, яким загрожують комуністична агресія. На економічну допомогу призначено 2.5 більйона дол. на військову — 400 мільйонів доларів.

Ділові наради в ЗУАДК

Філадельфія. — У п'ятницю 14 червня Президент З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету д-р Володимир Галан на нараді Екзекютивів в Домі ЗУАДК-у зробив звіт із найновішої ділової подорожі до чотирьох країн Зах. Європи. Було обговорено низку актуальних проблем ЗУАДК-у. На 21 вересня д.р. призначено Загальні Збори ЗУАДК-у, на яких, між ін. справами, буде розглянуто підготовлену тепер зміна статуту цієї важливої організації для української спільноти у світі.

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Суперечні настрої

Вимоги зміни вичували політики під час переведених дотепер правоборів; Джансон відчув це перед тим, як з'явився... — чітасмо в загальній оцінці внутрішньополітичної ситуації в останньому числі "ЮС Ньюс енд Ворлд Ріпорт" з 17 червня д. р. В іншому місці того числа це твердження уточнюється: "Ось як один видатний політичний діяч з американського Сходу оцінює справи: Ця країна звертається в політиці, напевно, і це явище увиразнюється від якогось часу. Цим разом у повітрі чути республіканський перемог, однак щодо Білого Дому і щодо Конгресу". Ці слова знаходили б підтвердження у перемозі в каліфорнійських правоборів до Сенату консервативного республіканця Макса Рафферті над теперішнім сенатором Томасом Кучелем, відомим із його ліберальних поглядів.

Однак, з другого боку, твердження щодо звороту громадських настроїв, напевно, заперечує проголошення останнього опиту, проведеного відомим Інститутом Геллула. За вислідами того опиту, в червні 42% опитуваних заявили за демократичного віце-президента Роберта Гомфрі, як кандидата на президент, а лише 36% — за республіканського колишнього віце-президента Річарда Ніксона. Коли йдеться про республіканського губернатора Нью Йорку Нельсона Рокфеллера, то Роберт Гомфрі також веде провід у відношенні 39:36.

Наведені дві опії характеристики для заколоту в громадській думці, що запанував у ЗСА після останніх політичних атентатів, наявного зросту злочинності та публічних заворушень і атакують. Одні твердять, що в основі правління та діяльності внутрішньої політики, що її вели президенті Діал Б'єннеді й Ліндтон Джансон, себто поширення законів про рівність громадянських прав та оборону конституційних прав людини й громадянства. Інші хотіли б бачити зміну не осіб, а системи, і тому пригадують, що зміна осіб з тієї самої партії і тих самих поглядів не може вплинути на зміну системи. Очевидно, закордонної, як і внутрішньої державної політики не можна круто звернути з її теперішнього шляху. І без уваги на партійну приналежність кожного президента такої великодержави, як ЗСА, існують норми, що їх не можна нехтувати. А до листопада ще можуть зійти інші зміни. Тому невідомо, чи виборці голосуватимуть під гаслом "пора на зміну".

„Совєтська“ молодь

11 червня в Москві розпочався V всесоюзний з'їзд товариства „Знання“ — „Знання“ то мас своєї відділи в усіх р. ав. союзних республіках і об'єднує сотні тисяч лекторів, пропагандистів, авторитетних викладачів і тисячі „знавців наукового комунізму“. Товариство „Знання“ це найбільший у світі штаб пропаганди, на який змушена спиратися московська — імперська система. Про розширення діяльності „Знання“ свідчать дані з московської „Правди“ з 12 червня: у 1964 р. з рахунку того товариства прочитано для населення СРСР 14 мільйонів лекцій, а в 1967 р. ще більше — майже 16 з половиною мільйонів, при чому „дві третини з них були присвячені громадсько-політичним темам, в тому числі й питанням антирелігійної боротьби“.

З перших доповідей на з'їзді, переказуваних у совєтській пресі, стало видно, що пропагандисти особливо стурбовані „вихованням нашої совєтської молоді“. Треба і треба — підтримувалося у доповідях — „давати максимальну допомогу партійним організаціям у ділі виховання совєтських людей в дусі ідейного переконання, неперемінності до будь-яких проявів буржуазної ідеології, в дусі класового підходу при оцінці явищ“. Для цієї більшої баламучення молодих голів комуністичним ученням треба, говорили на з'їзді, „широко притягати для виховання молоді відомих учених, громадських і державних діячів“.

Про яку молодь мова? Молодь, яку треба ще більше „виховувати в комуністичному дусі“, народилася у Совєтському Союзі. З дитячого садочка її виховували в дусі любові до Леніна та інших „вождів“; у початковій школі її примусово вписували до „піонерської організації“; хто бажав вчитися далі, у вищій школі — мусить обов'язково стати комсомольцем, де також посилено „виховують“... Преса, література, радіо, телебачення, кіно, театр — все це під контролем диктаторської комуністичної партії, тож усе це також „виховує“ молодь, яка на власні очі ніколи не бачила „капіталізму“ і з дитинства позбавлена права ходити з батьками до церкви...

Турботи товариства „Знання“ лише підкреслюють кризу „комуністичної ідеології“ в СРСР.

Х. Довгалюк

ТЕ, ЩО НІКОЛИ НЕ ЗГАСАЄ

(3)

Доріжкою, що веде до цвинтаря, котався чорний автомобіль. За ним їхало ще одне авто і — більше нічого. Пригладившись ізбоку, можна було з певністю сказати, що на цвинтар привезли нового „поселенця“, який помер без друзів.

До своєї ями, що рудила глиною, чотири погребники поспішно несли труну. За труною йшов із хрестом в руці священник, а позаду нього чоловік вів під руку сиву, згорблену жінку. І це вся процесія.

На другий день у місцевій англомовній газеті з'явився короткий некролог з біографічними даними небіжчика. В некролозі було зазначено, що народився він

в Україні, приїхав в Америку як скиталець після другої світової війни, часом співав на влаштуваннях роїсських емігрантів на концертах і був диригентом у роїсській православній церкві...

Прочитавши це в газеті, Артем Козак аж за голову взявся.

— Мій Боже! — сказав він. — Та це ж той Арсеній Заребко, що колись був диригентом у нашій церкві! Знав, що відріс своїх людей, пішов до москалів і молився за матушку — Росію...

Артем довго думав про все, і йому так було зрозуміло, чому так сталося. Але що ж, як уже сталося — що знизачево, що народився він

Степан Женецький

УКРАЇНЦІ В ЮГОСЛАВІЇ

Що з історії поселення українців в Югославії

У кордонах сучасної Югославії є коло 70 тисяч українців. Живуть вони не в одній місці, а порозкидані в різних частинах краю, в різних республіках, які творять федерацію Югославії — Сербії, Хорватії, Боснії і Славонії.

Найбільша і найбільша група наших людей поселена в окрузі Вачки, і тому названо їх тоді бачанськими русинами. Перші українські поселенці прибули туди 200 років тому з Прикарпатської України, чи, як дехто каже, з Прикарпатського краю.

Друга група наших поселенців прибула пізніше і поселилася між хорватами на південній Наддунайщині, в околицях Сріму. Була вона чисельно менша, з часом затеряла свою мову і тепер ризиться від хорватів тільки своїм греко-католицьким обрядом.

Третя група поселенців — це вихідці з Галичини, частинно з Лемківщини, які прибули туди перед першою світовою війною, за австрійсько-угорського цесаря Франца Йосифа.

Після прогнання турків з Боснії, залишилися багато вільних гористих земель. Австрійський уряд вирішив заселити ці простори і тому закликав своїх безземельних підданих на „цисарські землі“.

На цей заклик багато наших людей з Галичини виїхало до Боснії і поселилося навколо гірського містечка Приянова. Ці поселенці увесь час тримали зв'язок з рідними в Галичині, а грамотні з них також з „Просвітою“ у Львові. А до листопада ще можуть зійти інші зміни. Тому невідомо, чи виборці голосуватимуть під гаслом „пора на зміну“.

Задання цього Союзу розвивати між його членами національну культуру, спроби народної традиції, сприяти розвитку економічного і політичного життя. Союз має створити, як сказав у повідомленні згаданого газети, „країну умов для національного шкільництва, додати про розвиток усіх форм національної культури і поширювати їх серед інших народів Югославії, нав'язати зв'язки з українцями позамежами Югославії, насамперед в Україні, в Чехо-Словаччині та Польщі. У плані Союзу є й видання нового часопису“.

Головою Союзу Русинів України Хорватії обрано письменника Володимира Костельника, а головою Видавничого комітету — Степана Гудака.

Видавничі діяльності

Вихідці з Прикарпаття мають більш досягнення в культурно-освітній діяльності вихідці з Галичини. В.х. Руский Керестур своїм зорганізували своє видавництво, яке видає згаданий вище тижневик „Руске Слово“ з додатком „Літературне Слово“, дитячий журнал „Піонерська Загрядка“ (Піонерський Садок), журнал

що колись Заребко був своїм чоловіком, а на еміграції, видно, покрутилося йому в голові — пішов до чужих, та й помер чужим... У телефонній книжці він розшукав адресу і поїхав провідати вдовцю покійного, Надію Павліну Заребку, яку знав ще з дому.

В дорозі Артем міркував над тим, чи добре він робить, що їде до старої жінки, яка зі своїм мужем покинула рідний народ і пішла служити чужим. Але серце промовляло, що вона у великому горі, і треба їй допомогти бодай теплим словом.

Одного разу Надія Павліна пригадала, як колись у їхньому селі дівчина, закохувшись у цигана, пішла з ним у мандри. Але за рік вернулася: не змогла стати циганкою, не змогла перенести тути за своїм народом. І старенька Заребка докоряла собі, що змарнувала в „циганських мандрах“ двадцять сім років. Навіть хотіла від своїх, щоб чужі не доводилися, що вона з іншого народу. Але це був са-

мообман: вони знали про це. Поки небижчик тягнув їхнього „вожа“ — керував хором, диригував, виступав на концертах, відносилися сяк-так, нині ж відкреслися, і ніхто навіть не гляне в її бік.

Переступивши поріг, Артем привітався, якийсь час пригладився своєму волоському згорбленому бачі і думав: чи це та сама Надія Павліна, яку він знав колись? Навіть уголос хотів висловити сумніви, але, пригадавши свою лисину, не відкрив уст, стояв мовчки, аж поки вона не підійшла ближче і не запитала:

— Чим можу служити? Сіть, ніби проснувшись, заговорив:

— Я — Артем, син Петра Козака із Лютарки.

Надія Павліна, прижмуривши очі, крізь окуляри пригладилася. У пам'яті вишуквала ті павутинки, які в'язали її з Лютаркою, але Артема не впізнавала.

МІСІЯ Д-РА ВОЛОДИМИРА ГАЛАНА В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

В Італії

5-го червня д-р В. Галан дав аудієнцію у Пала Пала VI і відносно коротко, але важливо розмову. Того ж дня його прийняв Верховний Архископ Кардинал Йосиф Сліпий, а ввечері — Апостольський Візитатор для українців-католиків у Західній Європі — Архископ Іван Бучко, Архископ Знедолених, як його з любов'ю називають українці тих країн. Верховний Архископ Кардинал Йосиф, як і Архископ Кир Іван, виявили повне розуміння важливості праці ЗУАДК у всіх її аспектах. При нагоді тих відвідин порушено багато справ.

З римського летовища д-р Володимир Галан відлетів 7 червня до Філадельфії.

У Німеччині

31-го травня д-р В. Галан відлетів до Мюнхену, а 1-го червня провів ділову нараду в квартирі ЗУАДК на Августинській вулиці з усіма урядовими Європейською Представництва ЗУАДК-у, на чолі з директором П. Рудком.

Після кількох годинної наради гості оглянули Дім Науки, з чималою викладавською залогою, бібліотекою, де стріся з ректором проф. Р. Сидомом та іншими науковцями. Як президент ЗУАДК, д-р В. Галан склав візити Владиславу Платонові Корнилюкові, мав зустріч із президентом УНР Миколою Ліванським, а від Суспільної Служби Українських Комбатів в Америці передав чек на \$1,000 для Організації Українських Інвалідів у Німеччині, представників якої прийняли той подарунок з почуттям братерської вдячності. Увечері в Дім Науки гості мав зустріч з українською громадою Мюнхену, представники якої висловлювали одностайне бажання зберегти й покласти діяльність Європейського Представництва ЗУАДК, а саме Представництво особливо були вдячні за складні й величезні турботи в справі відшкодування потерпілим українцям за гітлеризм. Європейське Представництво ЗУАДК допомагає наших громадян в різних формах, зокрема добувається і одержує допомогу з різних фондів і установ Зах. Німеччини, адже З'єднання Українських Американський Допомоговий Комітет — це акредитована недержавна, але цілком правильно визнана установа навіть при ОН.

У Швейцарії

2 червня д-р В. Галан прибув до Женеви, де мав справу в Міждержавному Комітеті для Європейської Міграції, Комітет створили 30 західних держав по війні. З ним ЗУАДК мав договір про реселювання українців, тепер такої потреби немає, договір вигас. Але назріває можливість переселення і допомоги в подібних справах для українців у країнах-сателітах. Тому, після виїз-

у Західній Німеччині на зріла потреба повної реорганізації допомогової діяльності. Там тепер діють 5 чи 6 установ різного типу й профілю в цьому напрямі — для відносно невеликої спільноти залишених. З розділенням і покращенням зусиль важко добуватися визнання й ефективності“.

„ЗУАДК дістає дедалі більше заповнюваність від українців у країнах-сателітах та від українців з Бразилії, Аргентини, Уругваю й інших країн у Південній Америці — треба діяти, треба поширювати допомогову акцію ЗУАДК на всі ті країни. Але самою допомогою, і то принагідно, як, наприклад, від організації КЕР, обійтися не можна: українці Америки мають це усвідомити, як горожані країни з найвищим життєвим рівнем та брати про крові тих, котрі країни потребують в інших країнах світу“.

„Необхідно створити, і вже провадиться заходи, дії створення Почесного Комітету при ЗУАДК з українських релігійних діячів і громадських діячів з різних вілних країн — для маніфестації єдності нашої гуманітарної акції в світі. З огляду на міжнародні договори, ЗУАДК із Почесним Комітетом має брати участь, як українська міжнародна допомогова установа, у важливих виступах, включно з форумом ОН“. (Автор репортажу вважає промахом неприємності представництва ЗУАДК на Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані. Однак, із розмови з д-ром В. Галаном довідався, що й для найновішої подішки до Європи була фінансована не ЗУАДК-ом, а „Українською Шпадицею“ при допомозі УНЧОУ, і що тисячі українців-переселенців з Європи за фонди ЗУАДК й досі залишаються в боргу перед цією установою, до якої надходять листи з проханнями про допомогу навіть від українських дітей з країн-сателіт в Бразилії!).

„Ніхто і ніде з наших земляків не забезпечений від прикрих випадків, або діти — від сирітства. Життєво забезпечення типу УНЧОУ (Закінчення на стор. 7-й)

Вона знала його юнаком, а перед нею стояв сивий, з висілим чолом мужиком. Зате постав у пам'яті образ села, про яке згадав гість, пригадалася малість у нині Лютарка із часів, коли її покійний чоловік був там диригентом, диригував хором, втішувався пошаною у людей. Молодь горнулася до нього, бо учив її співати. Його хотіли були навіть перевести до міста, в катедральну церкву, але він відмовився, бо любив село. Пригадалось, як бувало в бричці отця настоятеля вертався з міста небижчик, як гордо помахував гривами коні, і мирани здаляку знімали капелюхи, кланялися, бо диригент, після священника, був другою особою в парафії. Надію Павліну клкали „пані-маткою“, і вона кивком голови, з ласкавою усмішкою відповідала на привіт. Від того часу минуло більше, як п'ятдесят років...

(Далі буде)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редактор: Д-р Михайло Давидюк

ШЛУНКОВІ КРОВОТЕЧІ

Це фактично кривавлення не тільки шлунку, але й дванадцятипалої кишки. У восьмих з десяти людей молодого і середнього віку, які приходять до лікаря чи шпиталю з кривавленням, кровотеча буває або зі шлунку, або з дванадцятипалої кишки, а в дев'ятих з десяти — з виразки, себто улкусу.

Пригадаймо з попередньої статті, що виразки приносять часом такі ускладнення: обструкцію дванадцятипалої кишки від надмірно розпухлого виразки, тріснення, т. зв. перфорацию, виразки з перитонітом та кривавлення, яке буває внаслідок розриву виразки кровеносної судини. Таке кривавлення може бути при виразці шлунку, і дванадцятипалої кишки, але частіше при цій останній.

Процес кривавлення доволі простий: виразка, що являє собою суцільну ранку на слизовій оболонці шлунку чи кишки, часто поширюється вище і глибше оболонки. Коли вона захоплює собою кровеносну судину, то ця остання тріскає, і починається кровотеча. Вона може бути малою і великою, залежно від того, якої величини судина, залежно від загального стану пацієнта та, зокрема, від того, яке він має тиснення крові. При цьому стані здоров'я, гірший якості крові та високою м'якості тиснення, звичайно, кровотеча буває більша.

В шлунку, майже завжди, виразка захоплює лише малі судини, і кривавлення звичайно буває не нагле, а в кишці вона майже завжди роз'їдає більшу судину, і кривавлення буває наглим, часто масивним.

Хронічного або повільного кривавлення хворий часто не помічає. Але при цьому він втрачає сили, скоро втомлюється, його шкіра блідне, спростовується концентрація крові: падає, постійно хочеться спати; при швидкій ході може навіть з'явитися труднощі у диханні. Часто такі хворі мають дуже неурегульовані шлункові виділення, при чому вони чергуються сильними за твердженнями з розвільненнями, а самі виділення мають колір подібний до смоли.

Загальна і постійна втома, а зокрема чорно-смоляні ших країн у Південній Америці — треба діяти, треба поширювати допомогову акцію ЗУАДК на всі ті країни. Але самою допомогою, і то принагідно, як, наприклад, від організації КЕР, обійтися не можна: українці Америки мають це усвідомити, як горожані країни з найвищим життєвим рівнем та брати про крові тих, котрі країни потребують в інших країнах світу“.

„Необхідно створити, і вже провадиться заходи, дії створення Почесного Комітету при ЗУАДК з українських релігійних діячів і громадських діячів з різних вілних країн — для маніфестації єдності нашої гуманітарної акції в світі. З огляду на міжнародні договори, ЗУАДК із Почесним Комітетом має брати участь, як українська міжнародна допомогова установа, у важливих виступах, включно з форумом ОН“. (Автор репортажу вважає промахом неприємності представництва ЗУАДК на Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані. Однак, із розмови з д-ром В. Галаном довідався, що й для найновішої подішки до Європи була фінансована не ЗУАДК-ом, а „Українською Шпадицею“ при допомозі УНЧОУ, і що тисячі українців-переселенців з Європи за фонди ЗУАДК й досі залишаються в боргу перед цією установою, до якої надходять листи з проханнями про допомогу навіть від українських дітей з країн-сателіт в Бразилії!).

„Ніхто і ніде з наших земляків не забезпечений від прикрих випадків, або діти — від сирітства. Життєво забезпечення типу УНЧОУ (Закінчення на стор. 7-й)

Варто ще раз підкреслити, що на всьому роду кривавлення треба негайно звертати увагу. Основні симптоми кривавлення із шлунку чи кишки — це чорні виділення, кривілість та втрата сили без видимої причини або й полая крові у виділеннях. Перевірка такого стану для кожного лікаря дуже проста, і вона може зберегти людину від дуже неприємних наслідків.

Видання „Правор“ видало кілька путівників різними мовами про Харків, Полтаву, Суми, Кримську область та ін., про що писала „Радянська Україна“ з 7-го червня. При виданні враховано й можливі турботи українців, щоб задовольнити і їхні мовні амбіції: „Варто ілюстрований буклет „Харківський кешпін“, виданий українською, російською, англійською і французькою мовами, розповідає про ато, розташовану на околицях міста, базу туризму... познайомить з природою книжка, видана українською і англійською мовами „Місія чудового відпочинку“, путівник довідник по здраниках Харкова“. Путівники з одночасно й пропагандистичним наданням, де йдуть про „Зарядника“ Мазепу під Полтавою і т.д.

ВИДАЮТЬ ПУТІВНИКИ РІЗНИМИ МОВАМИ ДЛЯ ТУРИСТІВ

Видання „Правор“ видало кілька путівників різними мовами про Харків, Полтаву, Суми, Кримську область та ін., про що писала „Радянська Україна“ з 7-го червня. При виданні враховано й можливі турботи українців, щоб задовольнити і їхні мовні амбіції: „Варто ілюстрований буклет „Харківський кешпін“, виданий українською, російською, англійською і французькою мовами, розповідає про ато, розташовану на околицях міста, базу туризму... познайомить з природою книжка, видана українською і англійською мовами „Місія чудового відпочинку“, путівник довідник по здраниках Харкова“. Путівники з одночасно й пропагандистичним наданням, де йдуть про „Зарядника“ Мазепу під Полтавою і т.д.

(Закінчення на стор. 7-й)

Трибуна у. н. союзу

ч. 5-6 (141-142)

«Руський Народний Союз» видав на поштерне, за допомогою в разі калітства, неспособности до праці і т. п. в протяг трохи літ \$75.839.46. Поміркуйте собі, що то за сила грошей на нашу бідну Русь! А чи могли би амер. Русини тим похвалитися, сли-б ходили самота або витирали кутки по чужих організаціях, як се робить більша половина амер. Русинів? Там же час пизнати, що в єдності сила! Русини, організуйте братства і вписуйтеся до «Союза», і других притягайте!»

На черговій стороні «Вступне слово» починається: «Руський Народний Союз в Америці» се одинака руска організація, котра від початку засновання аж доси не сироновірялася своєму пра-

вствованню, задоволення, ці в Росії повіяло духом свободи, порушались Україна, б. «Указ з 1876 року, заборона юний нашу мову, шез з дичи землі, мов роса на сонці, лишаючи по собі у серці насшого народу лиш одно велике прокляття, або спога, про те гадке насильство. Прокри у л а с я українськ інтелігенція, проникнула робітників, проникнувся весна нарід і загворив українським голосом: Нам треба наших українських часописів, треба книжок, шкіл і університетів, треба товариств наукових та політичних; а українські посли до Думи, вповідаючи думку народа сказали: Нам треба автономії України...»

Це було 10 літ перед пром (Закічення на стор. 4-й)

ШЛЯХ МОЛОДІ

ЩЕЩО ПРО ЛІТНІ ТАБОРИ

Десять місяців науки — це велика і тяжка праця шкільної молоді, яка по 6, а нерідко 7 годин денно висиджує на шкільній лавці у переповненій класі. До цього додати ще час на домашні справи — вийде 9 до 10 годин денно над книжкою чи зшитком.

Молодь, яка росте і розвивається фізично, потребує сонця, свіжого повітря, води, руху та, звичайно, поживних харчів. Знаємо добре, що через тих 10 місяців цього всього напевно не має багаторічна дитина у місті. Незабаром прийде час вакацій і заслуженого відпочинку, а рівночасно час літніх таборів. Відпрайм дитину на кілька тижнів від міської задухи, шкідливих здоров'ю спалених газів автомобілів, від телевізії, яка, правду сказати, приносить дитині без порівняння більше шкоди ніж користі. Висиджування годинами перед телевізором підкопує фізичне та моральне здоров'я дитини. Відпрайм дитину від середовища вулиці, яке не впливає на неї корисно, віддаймо дитину на літні табори до рідного середовища, під опіку досвідчених виховників. Табори укріплять здоров'я дитини та допоможуть батькам у вихованні їхніх дітей. Ми знаємо, що самі батьки, сама церква, сама школа чи сама організація не зможе виховати дитину, але коли ці всі установи співпрацюватимуть разом — спільними силами, виплекають з дитини чесну, вартісну людину та корисного члена української спільноти.

На таборі дитина в першу чергу призначається жити у спільноті, дотримуватися певного регуляру. Табори виробляють у дитини почуття карності, а рівночасно й самозарядність. Порядок дня на таборі, де всі зайняті є розподілені щодо хвилини, призначає дитину розкладати свої заняття в її родинному житті. Дитина, яка вміє розподіляти свою працю, має доволі часу на науку, на забаву, на сходинок, спорт чи пробу.

На таборі дитина знаходить друзів і ці друзі не раз залишаються на все життя. Таборів гутірки дають дитині новий засіб знання з українства, знання доброї поведінки, вполюють у дитину любов до батьків, до своєї Церкви; гутірки допомагають молоді скласти сумісний іспити, які зобов'язують дитину, як члена тієї організації.

Таборів ватри, теренові гри і забави, змагання у різних дисциплінах дають молоді здоров'я романтику та доводять їй інтелектуальний і чесний спосіб владувати над своїми емоціями. Дуже часто дитина-протогон вакацій працює і через працю розвиває з табору. Ватри повинні добре зацікавити над тим, заки дають на це згоду. Така праця може підняти здоров'я дитини. Цих 30 чи 40 дол., зароблених через дитину на тиждень, напразду не випадають. Пам'ятаймо і про те, що дитина залишається це довге життя, а в ньому не раз тяжка праця.

Даймо дитині те, що їй в дитинстві належить. Пам'ятаймо і про те, що виплата на таборі дитини — це сприяє науці і у вихованні успіху в школі.

Ще один аспект — оплата за табори. Часто чується нарікання, що оплата за табори завищає. Нерідко багато опісик минулорічних не-українських таборів стейту Міннесоти; всіх таборів коло 170, а найнижча оплата за табори 48 дол. на тиждень від дитини. С табори, де оплата вище, до 120 дол. тиждень. Минулого року я мав змогу оглянути кілька таких таборів. У цих таборах не бачу в нічого кращого від наших таборів. В наших таборах СУМА оплата вносить пересічно 20 дол. тиждень. Передбачена знижка для батьків, що посилають у табори більше як одну дитину. Посилайте дітей до таборів. Це дає їм лише користь!

Проф. Осип Байко

„ХОРТИЦЯ“

Оселя СУМА „Хортиця“ в Гантінгтоні, закуплена для потреб Осередка СУМА округу Огайо чотири роки тому, з кожним роком щораз більше стає місцем культурних розваг і відпочинку не тільки для нашої сумісської молоді, а рівнож для українських громадян із усіх міст стейту Огайо. Дуже часто знімають порою можна почути голоси про те, щоб скоріше прийшла весна а з нею і можливість побуту на оселі хоч би лише в суботу та неділю.

Надзвичайно гарна природа краса оселі „Хортиця“. Гарний листковий ліс своєю зеленню манить до себе в гарячий час літа, обіймаючи відпочинок у гнізді могутніх дерев. Річка, що в'ється крутих, глибинних яром серед дерев і зелені, немов би налива до себе, даючи насолоду очам, що втомлені сірістю міських мурів, бажають відпочинку. Прекрасне озеро з чистою джерельною водою є чим на найпривабливішим для всіх в гарячі дні літа. Тут над озером збираються громадяни і молоді майже усіх українських громад Огайо, щоб у дружній атмосфері безжурно провести вільний від праці час.

Юнацькі табори на оселі „Хортиця“ різняться від усіх майже інших сумісських таборів тим, що відбуваються вони справді по-таборовому, під шатрами. Розташовані вони в обіймах зелені лісу, який немов би ховає таборів від гарячих променів літнього сонця.

Кожен день у таборовому

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ ВІТАЄ БЛАЖЕННІЩОГО ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА КАРДИНАЛА КИР ПОСИФА СЛІПОГО З НАГОДИ ЙОГО ПРИЗІДУ НА ПІВНІЧНО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНТИНЕНТ І ВАЖАЄ КРИШКОГО ЗДОРОВ'Я ТА МНОГИХЛІТ У ПРАЦІ НА СЛАВУ БОЖУ І ДОВРО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Головна Управа СУМА

„ХОЛОДНИЙ ЯР“

Ресстрування юнацтва до табору „Холодний Яр“

„Холодний Яр“ існує та-кож у ЗСА, та ще й у юно-ієрськомому стейті. Навіть річка, що пливе побіч цієї місцевості, названої українським історичним іменем, має українську назву: Тру-байло. Хоч Трубайло не знайти Вам на мапі, то все ж це автентична назва, бо її вживають сотні сумісців, повноправних мешканців „Холодного Яру“ в час літніх вакацій. На малій річці має назву Віскої, а місце-воже називається Пайк і по-дожена за яких шістьдесят миль на південний захід від Рошестера. Та для нашої мо-лоді всі ці географічні від-кинки неважливі, бо тут во-на не шукає географічної точності, а розваги, науки і пригоди. І ця наша молоді-заходить тут усе, за чим шукаємо, бо „Холодний Яр“ — це літній табір молоді СУМА.

Кожного літа цей молоде-чий табір вживається жит-тям на протязі трьох до шес-ти тижнів. Хлопці і дівчата проводять тут таборове жит-тя. В таборі вони вивчають українознавчі предмети, як географію і історію Укра-їни, набувають деякого зна-ня про українську культуру. Найголовніше, що всі ці та-боровики мають нагоду і му-сять розмовляти на таборі по-українськи, збагачуючи в той спосіб знання українсь-кою мовою.

В 1960 році на місці, де тепер молодецький табір, була ферма. Управа СУМА поста-новила закупити цю ферму з усіма забудованнями, ра-зом з великою кухнею, щоб приспособити її для літньо-го табору. Вигідні морозі ланкички з думками, комер-ція харчового запасу, а

У такт літніх вражень

Закінчилися важкі шкіль-ні дні... Настало літо і лас-кає сонце своїм золотим промінням оживило всю при-роду. Земля вкрилася пух-ким зеленим килимом, немов хотіла догодити любителям природи.

Що ж робити нам, юнац-тву, сидіти й думати? Та ні, це ж був би сором для ко-зацьких нащадків. Нас кли-че іскра молодого життя, нас димарів пишаються красою високі гори, зелені ліси, там співаєтьс гімн молодості.

Ось туди нам, у табір, де дунає сумісська пісня, де струнко йде життя, де спів і радість, де привіт „Гар-туйсь!“

Табір — це не ваче мати, кличе нас з усіх-усюдів, тут нема ріжниць, ми всі подру-ги й друзі.

Тож, устай, юначе, і ти.

(Цю пісню склали молоді-ші юнаки в „Карлс Стейт Парк“, Міннесота).

Степан Яремко

ТАБОРОВА ПІСНЯ

Ходім, діти, до табору.
До сонця та простору.
Ми там будем дружно
[жити,
Один одного любити —
У таборі Ю-СУМА!]

Ми здоров'я наберемо,
В гурті міцні ми зростемо.
Нас природа тут вітає,
Друзі наші помагають —
Сонце, вітер і вода!

(Цю пісню склали молоді-ші юнаки в „Карлс Стейт Парк“, Міннесота).

ОРИСА ШУКАЄ КВІТУ ПАПОРОТІ

(Оселя СУМА в Елленвілі)

Юнаки під час мандрівки в горах Кетскіл, Н.І.

Четвертий день соняшни-ми проміннями прокривав до-таборової кімнати на Су-маській Оселі в Елленвілі. Ори-са стрінула його усміш-кою на кругленькому лич-ку, серйозністю своїх вели-ких, синіх очей і якимсь дивним передчуттям чогось гарного, тасмичного. Завтра четвер, сьомого липня — свято Івана Купала, а сьо-годні навечір'я того свята. Вранці молитва, піднесення прапора, сніданок, впоряд на великому майдані. Старші ю-наки під команду Романа, вправно виконують накази. Не так це вміло йде молоді-шам подружкам та юнакам, я-кі порозбивані на менші гур-ти, ставлять перші кроки у вивченні впоряду. Опісля гутірка про славне, кіль-калішчолітнє минуле нашого народу, про його історію, культуру, традиції.

Кажуть, сьогодні опівночі квіт папороті цвіте. І підла-дає Ориса довгі, стрепехаті листки папороті; папоротніх дуп'яків шукає. Шукає їх дри дорозі, і в глибокій до-лині, де буйні кущі папороті ростуть. І не знаходить. Як же повісте ця папороті, ко-ли це цвіте? А може, це чуло про таку? В українському народі живе повір'я, що хто квітку папо-роті знайде, той велике щас-тя у житті буде мати. Доре-шніми законами „скарб на-йде!“ — В це вірили наші предки давно. „Давно, од-нак, три тисячі літ тому, — це коли Україна була кри-сталістими лісами з чорно-лісами, великими дикими зві-рами, птахами і кінцями. Не боїлись Орисні предки звіра-чок на них небезпе-ки, відійшли йшли в ці ліси квітку шаста-шукати. Так, це так далеко за океаном в Орисиній Батьківщині-Укра-їні. А тут? Може, тут в Аме-риці не так? Може тут зна-йдемо квітку шаста не при-несе? Папороті підлядає, білі ромени рве і вінок дівчана співає, а серденько стук... стук, чи папороті квіт я знайду?

Сонце вже зайшло за за-ліснені гори. Темні, гірська річка дзюркотить, розбиваю-чи темну воду об каміння. Білі річки притулююся ти-хо плесо озера, здається, спить воно. Втім до запізнє-них пташиних співів і до тремтливих хорів цвіркунів злосчастість далекіх співів. Це наближаються до озера юнаки й юнаки з табору. Командант табору відкриває свята. Двома смолоскипами два юнаки запалюють ватру. Несеться пісня „Тихо, тихо Дунай воду несе...“ Сирі дро-ва не хочуть загорітися. По-чинається перший скіт. Да-лі молодішні юнаки починають пісню „Гей, зі Львова до Мукачева“. Співають гарно, задорно і до цієї пісні раді-сно розгоряється ватра. При-яному полум'ї проходять дальші скіти і пісні.

Ори-са сумно. Вона з по-трутами не вміє так гарно співати, як хлопці. Як це мо-гло статися, що хлопці з чо-тири дні таборування так гарно вивчили пісень?

Молодші юнаки, юнаки і гості, які приглядалися до свята, поволі розходилися. Від'їхало авто з „хвореньки-ми“. Ясні зорі безмісечної темної ночі вдивляються у два гуртки дівчат і хлопців, що, побравшись за руки, і-дуть у теренову гру, квіт па-пороті йдуть, шукати! Ніхто

Юнаки на мандрівці у горах Кетскіл, Н.І.

Роман Заводович

НА ЩОГЛУ ПРАПОР!

Ми відкриваємо табір... Струнко, друзі,
Під ноги шовком стелиться трава,
І під пташиний щибет на галязі
Давня правді радісні слова:

„Сюди прийшли ми в гості до природи
По усіх сонця, лісу дивний спів,
По буйну радість волі і пригоди,
Що поїть чаром серця юнаків“.

„На щоглу прапор!“ Мов крилата птиця,
Злітає угору синьо-жовтий стяг —
Цілує сонце наші чола, лиця,
Лягає промінцями на устах.

Уже палає в лісі перша ватра —
Яка ж чудова вимрія мить!
І ліс привітно дивиться на шатра,
І річка стиха приязно шумить.

Шуми, раді, співай, природо, з нами,
Над синім лісом громом заграми,
Щоб ми цвіли веселими квітками,
Щоб, мов дуби, росли-міцніли ми!

Оселя СУМА в Барабу, Вискансин

Молодь, яка не любить по-бувати літньою порою серед природи, далеко від гамору великого міста, це, хіба мо-лодь ненормальна. Суміссь-ка молоді нормальна, тож з нетерпелістю чекає на той час, коли зайдуть під її до-мізку автобуси, щоб забрати її на кілька тижнів у зелені ліси, запашні поля, близько озера або й штучного ба-

Таборова околиця на Оселі СУМА в Барабу

сейну, до літнього табору.

Все там гарне: веселе то-варство, їжа з кухні, що смакує краще, як мамина, де „репета“ придалася б, якщо б можна її дістати, бо апети-ти великі, де тягне до купелі... Якби... не та команда та всякі виховники, щоб за-труювати молоді цей гарний побут. Вони вилучують вся-кі морозки, що їх називають зайнятими від вчасного ран-ку до ночі, і не дають молоді часу і змоги наловуватися природою.

Ідуть хлопці та дівчата різними стежками, балками, чагарниками і... знайшли. Дівчата перші знайшли. У кущіку папороті велика бі-ла квітка. Кинулися дівча-та до горючої квітки, та ра-дість тривала тільки хвили-ну. Квітка була не справж-ня! Їх обдурили! Це зря-чайна електрична лампочка освітлює паперову квітку.

Теренова гра сміху і плачу, „Святоїваська“ ніч про-довжується. З нею пролов-жуються і Орисині мрії. Во-на вірить, що наступного ро-ку знову буде квітку шаста-шукати, а коли і тоді не знайде, то завжди кожного року шукатиме і напевно ко-лись знайде. Найіпошми цю квітку, певне і скарб, вели-кий глибоко закопаний скарб далеко в Україні вона відкопає. І не мріє Ори-са про золото, брильянти й інші до-рогочинності, які вона там знайде, ні! Ори-са знає, що найбільшим скарбом для лю-дини — це воля. Волю ук-раїнського народу Ори-са мріє в Україні віднайти!

Всімхастість дівчинка, до своєї великої мрії — уважа-ються віночки на озери, до-гі, білі руки русалок, що чо-чуть затаїли плаваючи хлопців на дно озера... і Славо, як ловить її віночок і... і ще — раз тільки вже втомленим поглядом дивит-ся крізь відчинене вікно на два задні колеса великого зоряного воза і засипляє.

Мряки з над озера про-теглися на долину, горбки, ліси і чагарники, простягли-ся аж до сумісського табору, все і всіх обгорнули і зако-пчили „Святоїваською“ нічною красою.

М. Лавовська

Новий басейн на Оселі СУМА в Барабу

ПІДГОТОВКА НА ТАБІР

Геть нудоти, геть турботи,
На дозвілля кличе темний бір,
А до книжки не трать охоти
І готуйся швидко на табір.
Там вже бродить наша туга,
Не заросте ніколи ця тропка.
Будь здорова, мамо,
Все спакуй, приготуй,
І на дорогу сина поцілуй.
Прощай, моя ти рідна,
Твоя любов оберігатиме мене,
До побачення, мамо, не нудуй, не горюй,
І на прощання сина поцілуй.

Дарія Буцера
Ст. Юначка

„ПІЛІХ МОЛОДІ“
Сторінка Спільної Української Молоді Америки

РІК XIII

Редагує: І. КОВАСА
"THE YOUTH'S PATH"
Page of the Ukrainian-American Youth Ass'n., Inc.
Address: P. O. Box 211, Cooner St., New York 3, N.Y.
Editor: I. KOBASA

Ч. 2 (94)

В ТОРОНТІ ПОЧАЛИСЯ ТРІУМФАЛЬНІ ВІДВІДИНИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пископи Іосифу-Сліпому Братство Бродів-Лев, Нью-Йорк, ЗСА". Два інші транспаренти мали український і англійський написи: "Сердечно вітаємо Патріарха Української Католицької Церкви, Комітету Оборони О.Т.У.-К.Ц.".

Маси народу стояли перед будинком, поки Кардинал не

від'їхав разом з Кир Ізидором до його резиденції. Перед його авто та обома рухався шкільний ескорт.

Прегарна погода сприяла привітанню. Тисячі авт черпаючи ходом просуваються в сторону виїзду з парку.

Перша Архисрейська Служба Бона

В суботу 15 червня відбулася в прегарній просторій церкві св. Миколая перша Архисрейська Богослужба, яку відправив Верховний Архисрейський Кардинал Іосиф Сліпий в асисті спархіяльного. Спискою, Преосв. Ізидора Воробецького, парохів цієї церкви о. д-ра В. Липського, о. д-ра монс. М. Марушіна, о. ред. П. Хоминя і о. Джукієвського, дяконував о. Набережний. У Богослужбі взяли участь також о. Габрусович, о. д-р Комар, о. Остапович і інші, загальною кількістю 20 духовників. Зворушливо хвилююча була вхід до церкви процесія з довгою чергою духовників та з Преосв. Кир Ізидором і на самому кінці його Блаженством Сліпим. Дир. А. Мудрик і 2 ін. громадяни вітали символічним хлібом. Після церемонії накладання на Верховного Архисрейського урочистих церковних шап і владичої мітри. Верховний Архисрейський благословив вірних високо піднесеними двома свічками. Жіночий церковний хор, який весь час співав, відповів на благословення Архи-

страждання. Ми в нашій парадії були завжди вірні Вам, Архисрею, ще довго до того часу, поки з волі Всевишнього і Святого Отця Ви прибули до нас. Ми все були вірні тій правді, що існує одна Церква, одне стадо, один Пастир. Ми мріємо, щоб Ви стали Патріархом, але Ви вже є нашим Патріархом — і якщо Українська Католицька Церква не ослає свого завершення за нашого життя, то це станеться, бо Українська Католицька Церква була і буде помісною. Благославо Всевишнього дати Вам багатьох літ життя, а Вас — благословити нас.

Після цього о. д-р В. Липський започаткував Богослужбу. Проповідь виголосив Преосв. Кир Ізидор, який зараз на вступі назвав Кардинала "Патріархом наших душ і сердець". Присада слова Верховного Архисрейського з його урочистою промовою на летючій, коли Кардинал згадав незбутнього Митрополита Андрія Сліпоского Будку. У цій катедрі особисто зберігається пам'ять про тих великих Владик. Цілюю цієї катедри і цієї парадії є зберігати свою віру, свої церковні традиції, виховати молодь в любові до них і вірності їм. "Ваше Блаженство випливає чашу гора до нас. Ми всі чуємо про Вас... Ці наші теперішні духовники і більшість вірних — це молоді, скитальці по європейських торах, вони скитались, поки не розсіялись по світу. Вони найкраще розуміють, що таке тора на засланні на далекій планеті... Вони цю церкву збудували і прикрасили... Ми хотіли б надолужити те, що наша Церква втратила в Україні, втрачує численні наших храмів. Ми хотіли б зберегти їхню святу традицію."

До св. Причастія стало 500 осіб: всі вони хотіли зберегти на все життя споминок, що дістали св. Причастія з рук Верховного Архисрейського Кардинала Сліпоского... Глибока тиша панувала, коли промовив сам Верховний Архисрейський. "...У нашій св. Євангелії сказано про життя і поведінку самого Христа, це наука про нього самого. Життя Христа було змінливе... І наше життя переплетене смутками, терпіннями, але й хвилюючою радістю. Але не треба додавати собі смутку, треба, щоб життя було таким, як його дав Господь. Пригадуємо, що раз сказав їм Митрополитові Андрію: гляньте на нас в цей час. І Великий Митрополит відповів: Не можуть бути гіршими, як є смертний хрест і виконане на ньому діло та коритися самому призначенню. Тепер переживаємо радість, радість подолу. Я давно не переживав такої радості, як тепер. Я ж бачу розквіт нашої Церкви, тисячі її вірних, нашу молодь. Коли живе в гарезлах, не забувайте тих, які гірше. Нехай амальбердяться Господь над цім нашим народом, щоб ми могли сказати "возрадується і возвеселиться". Наша національна свідомість росте. Мусимо все зробити, щоб приготувати радість народу й на майбутнє." Описав Верховний Архисрейський подякував Преосвященному Ізидорові та Парохам о. д-рові В. Липському і всім за участь і "яву доброго серця".

Сам Верховний Архисрейський зачитував "Боже, владуй благаями" — і дві тисячі вірних підхопили той спів...

Соборна Архисрейська Літургія і Концерт в неділю

Уже після перших повідомлень, що до Канади на відвідини приїжджає Першарх Української Католицької Церкви, довголітній Мученик за віру і патріархальний Верховний Архисрейський Кардинал Іосиф, відбувалося і можна було передбачити, що першою кульмінацією тих відвідин буде соборна Архисрейська Свята Літургія з участю Блаженішого Іосифа та всіх українських католицьких Владик Канади і ЗСА та офіційна святиний привітальний кон-

церт у неділю 16 червня на Виставній Площі в Торонті. Дійство своєю величністю і масовістю перевищило найкращі сподівання. Згідно з офіційною поліцією та місцевою англомовною пресою на Святій Літургії було присутніх 50 тисяч осіб і на святоному концерті яких 25,000 осіб. Майже половину з цього становили прочани із ЗСА.

Про ці та інші події, зв'язані з відвідинами Верховного Архисрейського в Канаді, читайте в чергових числах "Свободи".

Моєрс заявив, що Гомфрі вестиме свою політику, а не Джансона

Нью-Йорк. — Колишній пресовий секретар президента Джансона Біл Д. Моєрс передбачає, що вступивши в посаду Гомфрі вже в найближчих днях виявлять, що він має свою власну програму, яка в багатьох пунктах різниться від програми президента Джансона. Моєрс дає, що Президент не матиме застережень проти того, що Гомфрі йде своїм власним шляхом. Моєрс сказав дослівно: "Коли б Президент не здавав собі справи з того, що ця країна потребує зміни до вір був би не ризикнував із кандидатурою". На думку Моєрса Джансон

УКРАЇНЦІ В ЮГОСЛАВІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

від'їзду в Баня-Лочу, починаючи та веде свою радіопрограму.

Усі ці видання друкуються бачанським діалектом, як також цим діалектом ведеться радіомовлення. Останнім часом пораз виразніше виявляється тенденція перейти на українську літературну мову. Від 1965 р.

ШТУЧНІ ЗУБИ

Спроможність жувати зростає до 35%.

Клінічні дослідження доводять, що Ви можете тепер краще їсти і жувати, поліпшилася праця зубів переїжді до 35%, якщо поспіяти трошки FAS-TEETH на Ваші плітки FAS-TEETH держити горішні і дошлі зуби сильніше, так що почуватиме багато вигідніше. FAS-TEETH не кислий і не квасис. Не є класичний із похуттям смалу ласті. Помігати допосовані зуби, це засада здоров'я. Тому відшлідуйте свого дантиста регулярно. Дантанте FAS-TEETH у всіх аптеках.

"ДЕ МІНІ СВЯТИЙ ІЗ НЕБЕС ЗІШОВ..."

(Закінчення зі стор. 1-ої)

землі, який вам приносить, скріпить вашу віру і ваші надії стануть дійсними."

Ще слова подяки українським Владикам Канади, Урядові Канади і всім вірним, що прийшли привітати в цей день, описав Кардинал Іосиф відчитувати привіт чіткою англійською мовою. "Це справді велика людина". Вже молода репортерка торонського щоденника, не відходячи очей із записника, на якому вписує цитати з промови українського Кардинала.

Сонце, що було сховалося на мить за хмару, вишло знову, кидаючи довгу масстатичну тінь за великим сном українського народу, що повільно просувається посеред альпійського гірського. З усіх боків підбігають старші, молоді і наймолодші — цілють перстень Кардинала та нахвилюють промовляють слова поваги, привіту, вдячності.

Вже після п'ятої години Кардинал Іосиф, з ескортом, відає до чорної ліму-

Едвард Нозак очолив Ювілейний Комітет 75-ліття "Свободи" в Дітроїті

Дітроїт, Мич. (В.П.) — Ініціатива Окружного Комітету відділу УНС при співпраці Культурно-Громадського Клубу запалюючи до імпозантного відзначення 75-ліття найстаршого в світі українського часопису "Свобода". В тій цілі відбуло спільну нараду обидвох установ у середу 29-го травня ц.р. у виступі якої створено Ювілейний Комітет. У склад якого ввійшли: відомий мистецтвознавець Едвард Нозак — голова, Володимир Дідик — мистецтвознавець, Дмитро Федорко — секретар, Ярослав Вязок — касир, Василь Палко — референт інформації та преси. До Програмової

Губернатор РОКЕФЕЛЛЕР ПІДПИСАВ ЗАКОН, який дає право поліції в Нью-Йоркському стейті послугувати телефонними підслухами та електронічними приладами, щоб можна було успішніше доборювати злочини та злочинців. Рокefeller заявив, що електронічні підслухи можуть бути найважливішим засобом у боротьбі проти злочинців. Цей закон зредатований так, щоб проти його застосування не міг виступити Найвищий Суд ЗСА, який минулого року визнав був давній закон Нью-Йоркського стейту в цій справі за незгідний з Четвертою Поправкою до Конституції. Дозвіл на підслухи має завжди видавати суд на руки стейтвого головного прокуратора.

Д-Р СПОК І ТРИ ІНШІ ВИЗНАНІ ВІННИМИ в тому, що змовлялися на те, щоб дорядкувати, яким способом можна не служити в збройних силах. Жорі в складі 12-ох чоловіків, визнали винними такі особи: 65-річного лікаря д-ра Бенджаміна Спока з Бостону; 43-річного каліфорнійського університету Вілліама Слоуна Коффіна; 23-річного студента Гарвардського університету Майна Фербера і 44-річного вчителя і письменника Мітчелла Гудмана. Висота кари буде оголошена 10-го липня. Найбільша кара тримати їх у висоті п'ятирічної кари тюрми і 10,000 дол. грошової кари. Засуджені мають до 10-ох днів внести відклик від засуду. Д-р Спок заявив, що він мусів виступити проти війни в Г'ваті.

МІСІЯ Д-РА ВОЛОДИМИРА ГАЛАНА В ЗАХІДНІЙ ЄВРОПІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зу, як і створення українських щадниць в різних країнах західного світу, де є значні українські поселення — це настільки важлива вимога дня.

Вимога особливо важлива, коли взяти до уваги, що українці у світі мають плекарти й зберігати рідну культуру, зберігати рідні Церкви, українську мову серед наших молодих поколінь і т. д., а це вимагає фондів, до їх частково дають громади такого типу забезпечені товариства і щадниці. В 75-річній діяльності УНСОюзу і 50-річній діяльності "Української Шалниці" у Філадельфії — українці в інших країнах мають кращі зразки, можуть користуватися їх досвідом, а при потребі й початковими капіталами.

На закінчення розповіді треба підкреслити, що справа Злученого Українського Американо-Українського Допомогового Комітету — це наша, українська міжнародна справа. Якщо вона не стане важливою для всіх нас, у першу чергу тут, в Америці, як і в інших країнах, що можуть допомагати більш потрібним — українська спільнота у вільному світі незабаром стане перед загрозною програти одну, дуже важливу битву — на гумані-

Айзенгавер занедужав на серцеву атаку

Вашингтон. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер вночі з суботи на неділю занедужав на серцеву атаку серця, перебуваючи в лікарні в місті Вашингтоні. Лікарі мали видати новий бюлетень аж в понеділок 17-го червня і тоді, коли б здоров'я пацієнта погіршилося. Айзенгавер перебував в шпиталі Волтера Ріда в Вашингтоні від 14-го травня, бо 29-го квітня дістав був атаку серця перебуваючи під час зльоту в Каліфорнії. Це вже п'ята атака серця колишнього президента. Четверту мав він в квітні ц.р. Вперше занедужав Айзенгавер на серце у вересні 19-55-го року в Денвері, Колорадо. В листопаді 1965-го року мав дві дальші серцеві атаки, які відбулися три дні

ЗУСТРІЧ ЧЛЕНІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

Пассейк, Н.Дж. — В диях 28 і 29 вересня 1968 р. відбудеться в місті Пассейку, нстейті Нью Джерсі, зустріч членів Організації Оборони Лемківщини. В програмі Зустрічі: посвячення прапору Головної Управи ООЛ, організаційні наради й фестивалі народної творчості. В зустрічі візьмуть участь члени ООЛ із Америки й Канади. Такі зустрічі відбувалися з успіхом у минулих роках.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШВЕЧЕНКА В ЗСА в глибокому смутку повідомляє Членство і Прихильників Української Вільної Науки, що 3-го червня 1968 р. помер після важкої недуги на 83-му році життя

Сотник МИКОЛА ГРЕЧИЛО

Добродій-Менеджер НТШ і великий прихильник Української Вільної Науки, похорон відбуде 6-го червня 1968 року в Милвокі, Вісконсин. ВІСНУ НАМ ПАМ'ЯТЬ!

Достойний Дружини та Рідні складсько ширі слова співчуття у їх тяжкому горю.

ПОЖЕРТВИ НА УККА

о. Віталій Коваленко з Вулверкет, Р. Ай. переслав до УККА 100.00 доларів, від пожертвував п. ПОСПИХ ДОДОРОВСЬКИЙ на спомин дружини

б.л. п. ЮЛІЙ ХОДОРОВСЬКОЇ

З нагоди поминків в сороковий день смерті б.л. п. ІВАНА СЕЛЬСЬКОГО довголітнього Голови Відділу УККА в Гемстеді, Н. Й. його дружина пані НАДІЯ СЕЛЬСЬКА пожертвувала 50.00 доларів на УНФонд УККА.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Замість квітів на могилі б.л. п. о. Криштопанця ДМИТРА МИЩЕНКОГО на Українське Медично-Харитативну Службу в Мюнхені, Швейцарія зложили 25.00 доларів Д-р Александер і Грета СУШКОВІ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ ВІСНИЦЮ СМЕРТІ

мого Найдорожчого ЧОЛОВІКА б.л. п. ІННІ. КОРНЕЛІЯ НІЦЕМЕНКА

учасника Визвольних Змагань відправиться ЗАУПОКИНА СВАТІ ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в четвер, 25-го червня 1968 року о год. 8-й рано в УКР. КАТ. ЦЕРКВІ НЗПДМ при вул. Мендугелі і Комар, Дітроїт-СхД

і в неділю, 30-го червня 1968 року о год. 12-й тієї Служби Божої ПАНАХИДА

в УНЦ СВ. ПОКРОВИ при вул. 29-й, Дітроїт-ЗахД.

Прощу всіх, кому дорога пам'ять Покійного, у цей день разом зі мною помолитися за Спокій Його Душі

Дружине ЯРОСЛАВА

СВ. П. ІНЖ. РОМАН ВОЛОДИМИР РОНДЯК

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Дружину, Товаришів Зброї і Знайомих, що дня 15-го червня 1968 р. несподівано відійшов у Вічність на 73-му році життя пав Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

св. п. ІНЖ. РОМАН ВОЛОДИМИР РОНДЯК

коштовний старшиня УСС-УСТА Народжений 1-го лютого 1895 р. у Львові в Україні.

ПАНАХИДА буде відслужена в вівторок, дня 18-го червня 1968 р. о год. 7:30 веч. в похоронному домі 1. Markewicz & Son, 13 Trumbull, New Haven, Conn. ПОХОРОН відбудеться в середу, 19-го червня 1968 р. о год. 9-й ранку з того ж похоронного домі до української католицької церкви св. Михайла, а звідти на цвинтар St. Lawrence, 280 Derby Avenue, New Haven, Conn.

Горем прибиті ФРАНЦІСКА — дружина майора РОМАН — син з дружиною УЛЯНОЮ КАПІТАН ПЕТР — син ОЛЬГА ТУРИНСКА — донька з Родиною ВОЛОДИМИР — брат з дружиною ІНЕС ПЕТР БОРИС — внук Родині в Україні

173 Norton Street New Haven, Conn. 06511

Оселя УРСОЗУ „ВЕРХОВИНА“

ГЛЕН СПЕЙ, НЬО ЙОРК

СУБОТА, 22-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

ЗУСТРІЧ МІШАНЦІВ ГЛЕН СПЕЙ

Год. 5-та по пол. — БЕНКЕТ

Год. 8-ма веч. — МИСТЕЦЬКА ІМПРЕЗА І

ЗАБАВА при звуках оркестру.

В неділю, 23-го червня 1968 року

о год. 7-й веч.

в АВДІТОРІЇ ШКОЛИ ШААФА

при 5983 Зах. 54-й вул. у ПАРМІ

стараними „УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ-АРХІВУ“

Клієнтська Громада вітає

ПРОБУДИТЕЛЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

МАРНІАНА ШАШКЕВИЧА

ЮВІЛЕЙНИМ

КОНЦЕРТОМ

у 125-ліття його смерті (1843-1968)

Громадянство і Молодь прибути на ці святкування

запрошує ЦЛЮВНИЙ КОМІТЕТ

ПРОДОВЖУЮМО ПЛЕКАТИ КУЛЬТ. ШАШКЕВИЧА!

КАРНАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛУБ НЬО ЙОРК

— влаштує —

в днях 13-го і 14-го липня 1968 р.

на кортах СОЮЗІВНИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПЕРШЕНСТВО СУАСТ-ОХІД В ГРУПІ ЧОЛОВІКІВ та ЗА МАНДРИВНУ ЧАШУ РОМАНА СЛОВІДНА

Початок змагань в суботу, 13-го липня ц. р. о год. 9-й рано. Вписове \$3.00 від змагання (студенти не платять вписового). Приїжджати проситься заповняти через УПРАВУ СОЮЗІВНИ

UNA ESTATE SOYUZIVKA

Kerhonkson, N.Y. 12486 Tel.: (914) 626-5641

КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА В ГЛЕН СПЕЙ, Н. Й. у співпраці з УПРАВОЮ ОСЕЛІ „ВЕРХОВИНА“

— влаштує —

22-го ЧЕРВНЯ 1968 р.

ЗУСТРІЧ-БЕНКЕТ

ВСІХ МІШАНЦІВ ГЛЕН СПЕЮ І ОКОЛИЦІ

яка відбудеться на оселі „Верховина“, о год. 5 по пол. ПІСЛЯ БЕНКЕТУ

МИСТЕЦЬКА ІМПРЕЗА І ЗАБАВА

На цю Зустріч запрошуються всі мешканці Глен Спей і околиць з їхніми родинами, як ріднок і всіх приїжджаних гостей.

Вступ 5.00 дол. для дорослих — 2.50 дол. для дітей.

Билети до бабутья — в Нью-Йорку:

Е. Куровийський — Тел. 477-0844

М. Богдан — Тел. 447-2945

Д. Мох — Тел. 477-7277

як рівно у тих самих місцях в суботу й неділю у Глен Спей — як теж на Оселі „Верховина“.

ЦІН ЯМІ: